

UNIVERZITET U PRIZRENU
EDUKATIVNI FAKULTET
DEPARTMAN NA BOSANSKOM
PROGRAM: OSNOVNI I PREDŠKOLSKI

NASTAVNI PLAN-PROGRAM – SYLLABUS						
Nivo studija		BACHELOR	Departament	O &P	Akademска god.	2016/2017
PREDMET		METODOLOGIJA INKLUZIVNOG OBRAZOVANJA				
Godina	III	Status predmeta	Obavezni	Kod	EDU 140	ECTS kred.
Semestar	VI					6
Nastavne nedjelje		15		Nastavni časovi	Predavanja 2	Vježbe 2
Metodologija nastave		Predavanja, vježbe, konsultacije, testovi, slučaj studija.				
Konsultacije		Jedan sat poslije predavanja				
Predavač	Dr.sci. Vedat Bajrami, prof.ass.		e-mail	vedat.bajrami@uni-prizren.com		
			tel.	044-278-897		
Asistent	/		e-mail	/		
			tel.	/		

Cilj studija i sadržaj predmeta	Dobit studenta
<p>Okvirni sadržaj predmeta: Priloženi program omogućava sticanje kompetencija o inkluzivnom obrazovanju i njegovoj provedbi iz uloge nastavnika. Metodologija inkluzivnog obrazovanja kao znanstvena disciplina: predmet, područja, sadržaj, zadaci i metode. <i>Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) koje se razvijaju ovim predmetom.</i></p>	Razumijevanje terminologije, osnovnih pojmoveva iz područja inkluzivnog obrazovanja: inkluzija, inkluzivno obrazovanje, učenici s posebnim obrazovnim potrebama, itd., kao i cjelovit uvid u naučno-pedagoške i metodske postupke s djecom posebnih potreba u inkluzivnom obrazovanju, pozitivni stavovi prema inkluzivnom obrazovanju. Međunarodna i domaća perspektiva inkluzivnog obrazovanja. Sistem podrške u inkluzivnim procesima. Indeks za inkluziju i razvijanje inkluzivnog kurikuluma. Profesionalni razvoj i sposobnosti nastavnika za inkluzivno obrazovanje. Škola za sve. Analiziranje pedagoške opservacije i prepoznavanje potreba učenika u školi za sve. Vrednovanje i ocjenjivanje djece s posebnim potrebama. Individualni obrazovni plan i program. Primjena individualizacije u nastavi i dinamički-funksionalni profil. Rad sa roditeljima, ličnim i pedagoškim asistentima djece s posebnim potrebama. Funkcionalno znanje o savremenim procesima odgojno - obrazovnog rada sa djecom sa posebnim potrebama.

Metodologija za realizaciju nastavnih tema:
Predavanja su plenarnog karaktera. Metode: sudjelovanje na predavanjima, izrada samostalnih zadataka i polaganje ispita. U kolegiju se očekuje aktivno učenje i kritičko mišljenje. Posebnu pažnju prilikom učenja treba staviti na razlikovanje termina iz specijalnog obrazovanja i inkluzivnog obrazovanja, promjene paradigme itd.
Uslovi za realizaciju nastavne teme:
Način vrednovanja studenata (u %) :

	Vrednovanje u %	Konačna ocjena
• Redovnost na predavanjima 0-5%	91-100	10 (deset)
• Aktivnost 0-5%	81-90	9 (devet)
• Seminarski rad 0-10%	71-80	8 (osam)
• Test I 0-10 %	61-70	7 (sedam)
• Test II 0-10%	51-60	6 (šest)
• Završni ispit 0- 50%	0-50	5 (pet)
• Učestvovanje u vježbama 0 - 5%		
• Grupni rad na zadacima i slučajevima studija 0- 5%		

Obaveza studenata: Studenti su dužni prisustvovati na 80% sati vježbi. Međutim, studenti nemaju pravo izostati s vježbi u onom terminu u kojem trebaju prezentirati svoj rad. Ukoliko u tom terminu ne prisustvuju vježbama, računaće se da nisu obavili seminarski rad (što za sobom povlači gubitak bodova, te nemogućnost izlaska na završni ispit).

Predavanja	Vježbe
2	2

Dužnosti studenata za predmet

Aktivnost	Časovi	Dana/Nedjelja	Ukupno
Predavanja	2	15	30
Vježbe	2	15	30
Praktičan rad	1	10	10
Kontakti sa predavačima/konsultacije	1	10	10
Vježbe na terenu	1	10	10
Kolokviumi, seminari	2	10	20
Domaći zadaci	-	-	-
Samostalni rad	2	15	20
Završne pripreme za ispit	2	10	20
Protekli period, uspjeh (testovi, kviz, finalni ispit, itd.)	1	10	10
Projekti, prezentacije, itd.	2	10	20
Napomena: 1 ECTS kred. = 30 čas. angažovanja, n pr. ako predm. ima 6 ECTS kred. student treba biti angažovan tokom semestra 180 čas.		Total:	180

Nedj:	Predavanja		Vježbe	
	Tema	Čas	Tema	Čas.
1.	Tema:	2	Tema: Djeca sa posebnim obrazovanim potrebama u sistemu obrazovanja	1
	Literatura:		Literatura:	
2.	Tema:	2	Tema: Prorada teme 1	1
	Literatura:		Literatura:	
3.	Tema:	2	Tema: Prorada teme 2	1
	Literatura:		Literatura:	
4.	Inkluzivno obrazovanje na	2	Tema: Prorada teme 3	1

		Kosovu. Organizacija sistema podrške u inkluzivnim procesima. Resursni centri.			
	Literatura:			Literatura:	
5.	Tema:	Razvijanje inkluzivnog kurikuluma.	2	Tema: Prorada teme 4	1
	Literatura:			Literatura:	
6.	Tema:	Inkluzija u predškolskim ustanovama i osnovnim školama.	2	Tema: Prorada teme 5	1
	Literatura:			Literatura:	
7.	Tema:	Profesionalni razvoj i kompetencije nastavnika za inkluzivno obrazovanje.	2	Tema: Prorada teme 6	1
	Literatura:			Literatura:	
8.	Tema	Uloga vaspitača i nastavnika u inkluzivnom obrazovanju.	2	Tema:	1
	Literatura:			Literatura:	
9.	Tema:	Prvi (I) kolokvij (teme 1 – 7)	2	Tema: Prorada teme 8 i 9	1
	Literatura:			Literatura:	
10.	Tema:	Inkluzivna škola, priprema učenika u školi za sve. Indeks za inluziju.	2	Tema: Prorada teme 10	1
	Literatura:			Literatura:	
11.		Drugi kolokvij (II) – Radovi, izvještaji (PPT i multimedijalna ocjenjivanja)	2	Tema: kolokvijum	1
	Literatura:			Literatura:	
12.	Tema:	Pedagoška opservacija i prepoznavanje potreba učenika u redovnoj školskoj ustanovi. Izrada i primena Individualnog obrazovnog plana (IOP-a).	2	Tema: Prorada teme 11	1
	Literatura:			Literatura:	
13.	Tema:	Različitosti u odgojno-obrazovnom i nastavnom radu. Primjena individualizacije u nastavi. Vrednovanje djece s posebnim obrazovnim potrebama, na osnovu dinamičko-funksionalnog profila, MKF.	2	Tema: Prorada teme 12	1
	Literatura:			Literatura:	
14.	Tema:	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – dinamičko-funkcionalni profil i individualni obrazovni plan.	2	Tema: Prorada teme 13	1
	Literatura:			Literatura:	
15.	Tema:	Rad sa roditeljima, ličnim i pedagoškim asistentima djece s posebnim potrebama.	2	Tema: Prorada teme 14 i 15	1
	Literatura:			Literatura:	

LITERATURA:

Osnovna literatura :

Skripta:

1. Bajrami, V. (2009); Specijalno i inkluzivno obrazovanje na Kosovu, Prizren., Pripremljen materijal za studente UPZ-a, za internu upotrebu.
2. Pašalić-Kreso, A. (2004); Geneza sazrijevanja ideje inkluzije ili inkluzija u funkciji smanjivanja neravnopravnosti u obrazovanju; u zborniku radova: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine; Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet u Sarajevu.
3. Zečić, S. i Jeina, Z. (2006); Nastavnik u inkluzivnom okruženju; Fojnica: Fojnica
4. Kostelnik, M, et all.: *Djeca sa posebnim potrebama*, «Educa», Zagreb,
5. Suzić, N.: *Uvod u inkluziju*, Banjaluka, 2008.
6. Bajrami, V. (2015); Inkluzivno obrazovanje u multikulturalnim sredinama u Evropi i na Balkanu. Doktorski rad. Univerzitet „Sv. K&M“, Filozofski fakultet, Skopje.
7. Booth, T. i Ainscow, M. (2008); Indeks inkluzivnosti – Promicanje učenja i sudjelovanja u školama; Zenica: Pedagoški zavod Zenica.

Preporučena literatura:

8. Bajrami, V., Globačnik, B. (2012). Ocenjivanje i prepoznavanje na decata so posebnii potrebi vo obrazovanieto. V: Petrov, Risto (ur.), Čičevska, Nataša (ur.), Karovska, Aleksandra (ur.). *Megunaroden naučno-stručen sobir Inkluzivno obrazovanje : sostojava i predizvici : zbornik na trudovi, 17-19 maj, Strumica, Makedonija*. Skopje: Sojuz na defektolozi na Republika Makedonija: Filozofski fakultet: Ministerstvo za obrazovanje i nauka, 2012, str. 412-422.
9. Booth, T. (2010): Teacher Education for Inclusion: How can we know it is of high quality? Keynote given at the Teacher Education for Inclusion project conference; Zurich, September 2010. Available on request from the Agency Secretariat secretariat@european-agency.org
10. Globačnik, B., Bajrami, V. (2011). Rana intervencija i razvojni poremećaji: Rana intervencija u djetinjstvu –Analiza stanja u Evropi 2005 - 2010/Early childhood intervention – The situation in Europe 2005-2010. V. In: *Zbornik radova/Book of paper: Symposium Early Intervention and developmental disorder with international participation*. Skopje: Filozofski fakultet, 555-576.
11. Globačnik, B., Bajrami, V. (2011). Savremeni pristupi rada sa djecom sa posebnima potrebama. *Educologija*, 2011, no. 5, str. 266-278.
12. Globačnik, B., Bajrami, V. (2012). Inclusion of sen children in education. *Puna sociale dhe politika sociale*, ISSN 2221-4178, 2012, no. 5, str. 80-86.
13. Globačnik, B., Bajrami, V. (2012). Views on education in multicultural envirnoment. V: *Kumtesat : nga konferenca vjetore e shkencës "Java e shkencës 2012"*. Prishtinë: Ministria e Arsimit, e Shkencës dhe e Teknologjisë, 2012, str. 537-542.
14. Međunarodna klasifikacija funkcioniranja, onesposobljenja i zdravlja (MKF) (2008). SZO u BiH, EducAid.
15. Meijer, C.J.W. (2010). *Special Needs Education in Europe: Inclusive Policies and Practices*. Middelfart: European Agency for Development in Special Needs Education.
16. Stainback, S. & Stainback, W. (2000); Inclusion: A Guide for Educators; Baltimore: Paul H. Brookes Publishing Co.

NAPOMENA:

Samostalni zadaci predstavljaju kontinuiranu provjeru znanja, uključuju praktične zadatke i seminarske radove.

Napomena za studente:

- aktivno sudjelovati u najmanje 50% nastave
- izraditi samostalno zadatak ili seminarski rad (kontinuirana provjera znanja) i predati ih prema rokovima tijekom semestra
- položiti pismeni ispit.

Ako student/ica ne podmiri bilo koju od navedenih obaveza (npr. ako ima manje od 50% dolazaka ili ako ne preda neki od samostalnih zadataka do zadanog roka), tada gubi pravo na ECTS-e iz kolegija u toj akademskoj godini.